

KIS-560 – Gl. torpille

(GE da MME – 03 11 97)

Orin ar ger gallek eo provañseg *torpio*, "morzenn (skoedeg, sonnerez)", pesk o vorzañ e breizhoù dre leuskel un diskarg tredan enno, diwar La. *torpe#do* "1° morzadur, morgud ; 2° morzenn", deveret diwar La. *torpe&o* "bezañ morzet". Orin ster milourel Gl. *torpille* zo Sz. *torpedo*, amprest latin war-eeun.

Gl. *torpille* (milourel) "1° (ster klasel) ijinenn spluj emerlusk karget gant hevlosk laosket gant ul lestr pe un nijerez ouzh ur vukenn vorel ; 2° (ster astennet istorel : *torpille aérienne* er c'hentañ Brezel bed) "bombezenn aozet evel un **T** laosket gant un nijerez ouzh ur vukenn douarel pe vorel" ; 3° arverioù all an termen : Gl. *torpille dormante*, *torpille dérivante*, *torpille remorquée*, h.a. — en droioù-mañ e reer kentoc'h gant Gl. *mine*. E berr, e chom arveret dreist-holl ar ster 1°, dec'heriet er yezhoù all dre Sz. *torpedo*, Al. *Torpedo*, Sp. *torpedo*, It. *torpedine*, Ru. *torpeda*, Kb. *torpido*, tra ma kaver evit ar ster 2° : Sz. *torpedo*, Ne. *luchttorpedo*, evit ar ster 3° : Sz. *mine (floating mine)*, h.a.), Al. *Mine (Treibmine)*, h.a.), Ne. *mijn*, (*grondmijn*, h.a.). Dav eo lavarout e vez gougevanet an **T** ouzh ar bannadelloù dre ma vezont bremañ an darn vuiañ anezho orjalvleniet pe/hag emvleniet, anezho furmoù tremen etre an **T** klasel hag ar fuc'hell, sk. : Br. *fuc'hell kemm metou* (Gl. *missiles à changement de milieu*), laosket diwar spluj, o tremen en aer hag o nijal a-rez vol betek o
bukenn
(
fuc'hell spluj da aer enta) ha Br. *fuc'helloù daougemm metou* (Gl. *missiles à double changement de milieu*) evel ar re gent hogen o sankañ en-dro er mor da ziraez o bukenn
(
fuc'hell spluj aer spluj).

Da gevatal brezhonek e c'haller kinnig daou rumm termenou :

~ Furmoù etrevroadel : Br. *torpedo* g. -ioù (nemet e lugnfed ur Br. *torpedenn* ma ne vorc'heder ket o tegas un -enn ouzhpenn). Deveradoù : Br. *torpediñ*, Gl. *torpiller*,

Sz. *to torpedo*, Al. *torpedieren* ; Br. (*lestr*) *torpeder*, Gl. (*aviso*) *torpilleur*, Sz. *torpedo (gun)-boat*, Al. *Torpedoboot*.

~ Furmoù diwar gedrannoù brezhonek. Kentañ arguzenn a-du ganto eo emañ luniet diwar gedrannoù brezhonek an holl dermenoù kinniget endeo evit al loc'helloù. Eil arguzenn eo emdroadur aoz an **T** a ra anezhi ur vannadell, ent resis ur gadvannadell, e-touez ar re all. Hervez ar rummadur graet e KIS-188, La-07, p. 76 ez eus eus an **T** ur *splujloc'hell*. Mar befe ezhomm eus un termen resisoc'h c'hoazh e kinnigfen a-walc'h deverañ diwar *-blosk-*, kedrann na voe ket arveret e KIS-188. Un ijinenn vlokañ a rafed Br. *bloskell* anezhi hag, evel ma'z eo pourvezet ar bannadelloù all gant anvadoù, e c'hallfed strishaat e erdal d'an ijinenoù klasel ; hervez ar seurtad e ve renket e rumm ar *bloskelloù* : ar *bombez*, ar *minoù* (*bloskelloù dour* pe *dourvloskelloù* : *bloskell vol*, *bloskell neuñv*, *bloskell strad*, *bloskell driv*, *bloskell stlej*, h.a. ; *bloskelloù tir* pe *tirvloskelloù* : *bloskell eneptank*, *bloskell enepden*, h.a. ha diouzh an dro ar *bloskelloù aer* pe *aervloskelloù*) ; an **T** a ve anezhi ur *vloskell emperlusk* ; kinnig a rafen kurzhañ ar c'herienn war-benn kaout un hanc'her berr, en ur zerc'hel ar rakger *er-* hepken (dezhañ an durc'hadur ster "war-raok") ha luniañ Br. *ervloskell*.